

Appell ved ungdomsskoler og videregående skoler som feirer FN-dagen

Kjære alle sammen. Gratulerer med FN-dagen!

I dag den 24. oktober er det FN-dagen, og det betyr at det er dagen FN ble opprettet. Og i år blir FN hele 80 år! Den gang da var målet med FN å sikre fred og sikkerhet for alle mennesker i hele verden. Tanken var at dersom land samarbeider, så kriger de ikke med hverandre, og verden går en fredeligere fremtid i møte. Vi vet ikke hvordan verden hadde sett uten FN, men det er helt tydelig at i løpet av disse 80 årene har FN vært den viktigste arenaen hvor verdens land kan møte hverandre for å løse store internasjonale spørsmål.

Likevel er det dessverre slik i dag at det er krig og konflikt en rekke steder i verden. Mange mennesker er drevet på flukt fra sine hjem. Og de siste årene har dette kanskje blitt ekstra tydelig for oss. I mange norske klasserom sitter det barn og ungdom som har måttet flykte fra krig, og som har mistet hjemmene sine der de kom fra. Det stiller ekstra krav til oss alle om å være gode medmennesker.

Men hvorfor bryter det ut nye kriger når vi har FN? Er ikke FN opprettet nettopp for å forhindre krig? Det kan være lett å spørre seg selv om vi egentlig trenger FN hvis organisasjonen ikke kan hindre krig. Jeg mener svaret på det er JA! Det er opp til alle verdens land og ledere å følge det som står i FN-pakten. Noen ganger gjør de ikke det, og da må FN brukes til å skape fred igjen. For det eneste stedet Israel, Ukraina eller Russland snakker sammen nå, det er nettopp i FN. I FN legges det hele tiden press på partene for å stanse krigen, og diverse avstemninger har vist at så å si hele verden er imot krigen. Det er et sterkt og viktig signal.

Men hva så med alle de andre utfordringene i verden nå? Klimakrisen, global ulikhet, sikkerhetsspørsmål og pandemier – det er tydelig at verden koker og at konfliktene står i kø. Vi ser at ambisjoner møter realiseringer. Selv om vi har FNs Verdenserklæring om menneskerettigheter så ser vi at menneskerettighetene i verden er under stadig press. Likevel er jeg sikker på at dersom vi ikke hadde hatt det, så hadde det gått på bekostning av enda flere rettigheter. For FNs Verdenserklæring om menneskerettigheter er like aktuell den dag i dag, og vi må fortsette å slåss for menneskerettighetene på lik linje som vi må slåss for en bedre og fredeligere verden. Dialog og diplomati kommer til å vinne fram, og uten en verdensorganisasjon som FN ville dette vært mye vanskeligere.

Hvis det er en ting vi kan lære av at FN blir 80 år, så er det at vi ikke må ta det for gitt at vi har en organisasjon som FN. Hvis mange nok land nedprioriterer samarbeid på tvers av landegrenser, blir det vanskeligere å løse de største utfordringene. Vi trenger at landene jobber sammen for å finne gode løsninger. Til slutt er det verdt å minne om at det ikke bare er FNs ansvar å løse globale utfordringer – det krever engasjement fra nasjonale myndigheter, privat sektor, sivilsamfunn og enkeltindivider. FNs rolle er å legge til rette for samarbeid og dialog, men det er medlemslandene og deres innbyggere som til syvende og sist må stå for handlingene.

Og heldigvis ser vi at ungdom er langt mer utålmodige enn hva voksne er, og at de krever raskere endringer. Det er ungdom som gjennomfører skolestreik for klimaet. Det er ungdom som protesterer mot urettferdighet i sosiale medier. Det er ungdom som går ut i gatene for noe de engasjerer seg i. Ungdom er framtiden! Verden trenger ungdom, og verden trenger fortsatt internasjonalt samarbeid gjennom et sterkt FN. Det sies at alder bare er et tall, så hurra for FN 80 år og hurra for minst 80 nye!

Takk for at dere er med, og for at dere gjør verden til et bedre sted! Gratulerer med FN-dagen!